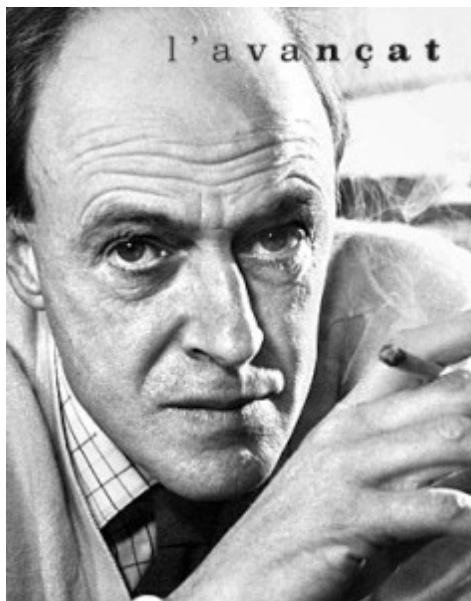

Roald Dahl | paper de vidre

Roald Dahl

Roald Dahl (Llandaff, Gal·les, 1916 – Oxford, 1990) va ser espia, as de l'aviació de combat, historiador de la xocolata i inventor mèdic. També és l'autor de *Charlie i la fàbrica de xocolata*, *Matilda*, *El gran amic gegant* i un munt d'altres històries brillants. Encara avui dia és considerat un dels millors narradors del món.

La dispesera

En Billy Weaver venia de Londres amb el tren lent de la tarda, amb un transbord a Swindon a mig camí, i quan va arribar a Bath ja eren les nou del vespre i la lluna brillava al cel clar i estrellat sobre les cases de davant de la porta de l'estació. Però l'aire era gelat i el vent com una fulla plana de gel contra les galtes.

–Disculpi –va dir–, però sap si hi ha algun hotel barat no gaire lluny d'aquí?

–Provi el Bell and Dragon –va respondre el porter, assenyalant carrer enllà–. Potser l'agafaran. Deu ser a uns quatre-cents metres, a l'altra banda del carrer.

En Billy li va donar les gràcies, va agafar la maleta i va començar a recórrer els quatre-cents metres que el separaven del Bell and Dragon. No havia estat mai a Bath. No coneixia ningú que hi visqués. Però el senyor Greenslade de l'oficina central li havia dit que era una ciutat magnífica. «Busqui's vostè mateix l'allotjament», havien sigut les seves ordres, «i tan bon punt s'hi hagi instal·lat, presenti's al director de la sucursal».

En Billy tenia disset anys. Duia una gavardina nova de color blau marí, un barret Trilby nou de color marró i un trajo també nou i marró, i se sentia bé. Avançava pel carrer a pas enèrgic. Feia una temporada que mirava d'imprimir un aire enèrgic a tot el que feia. Havia decidit que aquest aire enèrgic era l'única característica comuna de tots els homes de negocis que triomfaven. Els peixos

grossos de la central tenien un aire fantàsticament enèrgic en tot moment. Era una cosa que impressionava.

Al carrer ample per on caminava no hi havia botigues, només dues fileres de cases altes a banda i banda, totes idèntiques. Tenien porxos, pilars i quatre o cinc graons davant de la porta principal, i era evident que en la seva època havien sigut cases de molta categoria. Ara, però, fins i tot enmig de la foscor, es veia que la pintura se'ls escrostonava sobre la fusta de les portes i les finestres i que la negligència havia omplert de taques i esquerdes aquelles boniques façanes blanques.

De cop i volta, a la finestra d'un primer pis, molt il·luminat per un fanal que tenia a uns cinc metres, en Billy va veure un anunci falcat contra el vidre en un dels panells superiors. Bed & Breakfast, deia. Sota l'anunci hi havia un gerro de flors de gatsaule, altes i precioses.

Va parar de caminar. S'hi va acostar una mica. Hi havia unes cortines verdes (una mena de material vellutat) a les dues bandes de la finestra. El gatsaule feia molta patxoca, allà al mig. Va pujar sense dubtar-ho, va mirar l'interior a través del vidre, i el primer que va veure va ser la brillantor d'una llar de foc encesa. Davant del foc, a la moqueta, un gos salsitxa força petit dormia arraulit amb el nas tocant-li la panxa. Si havia de jutjar pel que veia en aquella mitja foscor, la sala estava moblada d'una manera molt agradable. Hi havia un piano de cua de juguina, un sofà gros i unes quantes butaques ben flonges; i en un racó hi va veure un lloro gros dins d'una gàbia. Els animals eren bon senyal, en aquesta mena de llocs, es va dir en Billy; tot comptat i debatut, semblava una bona casa per estar-s'hi. Segur que era més còmoda que no pas el Bell and Dragon.

D'altra banda, un bar seria més agradable que no pas una dispesa. Als vespres hi hauria cervesa i dards, i molta gent per xerrar-hi, i segurament seria força més barat, també. Una vegada havia dormit un parell de nits en un pub i l'experiència li havia agradat. No s'havia estat mai en una dispesa i, per ser del tot sincer, li feien una miqueta de por. Només sentir-ne el nom ja li venien imatges de col aigualida, dispeseres avares i una olor molt forta d'arengades fumades a la sala d'estar.

Després de vacil·lar dos o tres minuts d'aquesta manera en la nit freda, en Billy va decidir continuar i donar un cop d'ull al Bell and Dragon abans de decidir-se. Es va tombar amb la intenció d'anar-se'n.

I llavors li va passar una cosa molt estranya. Feia el gest de recular i tombar-se per donar l'esquena a la finestra quan tot d'una els ulls se li van quedar fixats, atrapats de la manera més curiosa, en el petit rètol de dalt. Bed & Breakfast, deia. Bed & Breakfast, Bed & Breakfast, Bed & Breakfast. Era com si cada paraula fos un gran ull negre que se'l mirés a través del vidre, que el retingués, l'atragués i l'obligués a quedar-se quiet i no allunyar-se de la casa, i el següent que va saber és que passava de la finestra a la porta principal de la casa, que pujava els graons i allargava el braç per tocar el timbre.

El va prémer. Va sentir un truc llunyà molt endins de la casa, i immediatament —havia de ser immediatament, perquè ni tan sols havia tingut temps de treure el dit del botó— la porta es va obrir de bat a bat i es va trobar una dona al davant.

Normalment quan truques a una porta t'has d'esperar almenys mig minut abans que t'obrin. Però aquella senyora semblava un ninot sorpresa. Tocaves el timbre i

saltava davant teu! Tot ell va fer un bot.

Devia tenir quaranta-cinc o cinquanta anys, i li va fer un càlid somriure de benvinguda de seguida que el va veure.

–Passi, sisplau –va dir amb una veu agradable. Es va fer a un costat, aguantant la porta ben oberta, i en Billy es va trobar entrant automàticament a la casa. L'obligació o, més ben dit, el desig de seguir-la a l'interior de la casa era extraordinàriament fort.

–He vist l'anunci a la finestra –va dir ell, retenint-se.

–Sí, ja ho sé.

–He pensat que potser devia tenir una habitació lliure.

–Ho tens tot a punt, fill –va dir ella. Tenia la cara rodona i rosada i uns ulls blaus molt amables.

–Anava al Bell & Dragon –li va dir en Billy–. Però l'anunci de la finestra m'ha cridat l'atenció.

–Per què no entres, fill meu –va dir la senyora–, i així no tindràs fred?

–Quant costa?

–Cinc lliures i sis penics la nit, esmorzar inclòs.

Era fantàsticament barat. Era menys de la meitat del que estava disposat a pagar.

–Si ho trobes excessiu –va dir la dona–, aleshores potser t'ho podria reduir una miqueta. Vols un ou per esmorzar? Van cars, els ous, ara mateix. Sense l'ou serien sis penics menys.

–Ja em va bé, cinc lliures amb sis penics –va respondre ell–. M'agradaria molt estar-me aquí.

–Ho sabia. Passa, sisplau.

Semblava molt agradable. Era la imatge mateixa de la mare del teu millor amic de l'escola quan et rebia perquè passessis les vacances de Nadal a casa seva. En Billy es va treure el barret i va creuar el llindar de la porta.

–Pengi'l aquí –va dir la dona– i deixi'm que l'ajudi amb l'abric.

Al rebedor no hi havia cap altre barret ni cap altre abric. No hi havia paraigües ni bastons, res.

–Ho tindrem tot per a nosaltres –va dir la dona, i li va somriure per sobre l'espatlla mentre el feia pujar al pis de dalt–. Sap, no passa sovint que tingui el plaer d'acollir una visita al meu petit niu.

La pobra dona està una mica grillada, es va dir en Billy. Però, quina importància té, això, a cinc lliures amb sis penics la nit?

–Doncs la lògica diu que hauria d'estar fins al coll de sol·licituds –va dir en Billy,

educat.

—Ah, però és que ho estic, amic meu, és clar que ho estic. Però el problema és que tendeixo a ser una miqueta primmirada i especial, si m'entens el que et vull dir.

—Ah, sí.

—Però sempre estic a punt. Sempre ho tinc tot a punt, en aquesta casa, nit i dia, només per si resulta que apareix un jove cavaller presentable. I és un plaer, fill, un plaer tan gran quan de tant en tant obro la porta i m'hi trobo algú que és exactament el que busco. —Estava a mig pujar l'escala i va fer una pausa amb una mà a la barana per girar el cap i somriure-li amb els llavis pàl·lids. — Com tu —va afegir, i va fer una repassada lenta a en Billy amb els seus ulls blaus, de dalt a baix, fins als peus, i després en sentit contrari.

Quan van arribar a la primera planta, la dona va dir:

—Aquesta planta és meva.

Van pujar un segon tram d'escalas.

—I aquesta és tota teva —va dir—. Aquesta és la teva habitació. Confio que t'agradarà. —El va fer passar a una habitació petita però encantadora, i en el moment d'entrar va obrir el llum.

—El sol del matí cau directament a la finestra, senyor Perkins. Perquè ets el senyor Perkins, oi?

—No —va dir ell—. Em dic Weaver.

—Senyor Weaver. Que bonic. He posat una ampolla d'aigua calenta entre els llençols per airejar-los. És comodíssim, tenir una ampolla d'aigua calenta en un llit desconegut de llençols nets, no trobes? I quan vulguis pots encendre el foc de gas, si tens fred.

—Gràcies —va dir en Billy—. Moltíssimes gràcies. —Es va fixar que la dona havia tret el cobrellit i que els llençols estaven plegats amb una petita obertura en un costat, a punt perquè hi entrés algú.

—Estic molt contenta que hagi vingut —va dir la dona, mirant-lo molt seriosament a la cara—. Començava a estar amoïnada.

—No passa res —va respondre en Billy alegrement—. Per mi no s'hi amoïni. —Va deixar la maleta sobre la cadira i la va començar a obrir.

—I què me'n dius del sopar, fill? Has pogut menjar res, abans de venir?

—No tinc gens de gana, gràcies —va dir ell—. Em penso que me n'aniré a dormir de seguida que pugui, perquè demà m'he de llevar d'hora per anar-me a presentar a l'oficina.

—Molt bé, doncs. Ara et deixo que desfacis la maleta. Però abans d'anar-te'n a dormir series tan amable de baixar un moment a la sala i signar el registre? Ho ha de fer tothom, és la llei, i no volem pas saltar-nos la llei a aquestes altures de la pel·lícula, oi? —Li va fer una petita salutació amb la mà, va sortir ràpidament de l'habitació i va tancar la porta.

El fet que la dispesera semblés un pèl grillada no va amoïnar gens en Billy. Al capdavant, no era només inofensiva –això era indubtable–, sinó que saltava a la vista que era una ànima afable i generosa. Va pensar que devia haver perdut un fill a la guerra o alguna cosa així i no ho havia pogut superar.

O sigui que, al cap d'uns minuts, un cop desfeta la maleta i rentades les mans, va baixar l'escala al trot fins a la planta baixa i va entrar a la sala d'estar. La dispesera no hi era, però la llar de foc estava encesa, i el petit gos salsitxa continuava dormint-hi al davant. Era una sala extraordinàriament càlida i acollidora. Sóc un noi afortunat, va pensar, fregant-se les mans. No està gens malament, això.

Va trobar el registre d'hostes obert sobre el piano, de manera que va treure la ploma i va apuntar el nom i l'adreça. A la pàgina només hi havia dues entrades més, i com fa tothom amb els registres, les va llegir. Un era un tal Christopher Mulholland de Cardiff. L'altre era en Gregory W. Temple, de Bristol.

És curiós, va pensar de cop i volta. Christopher Mulholland. Em sona d'alguna cosa.

I ara, on carai l'havia sentit, aquell nom lleument inusual?

Era un nen de l'escola? No. Potser era un dels molts xicots de la seva germana, o un amic del seu pare? No, no, res d'això. Va abaixar els ulls un altre cop cap al llibre.

Christopher Mulholland   *231 Cathedral Road, Cardiff*

Gregory W. Temple   *27 Sycamore Drive, Bristol*

De fet, ara que hi pensava, no estava gens segur que el segon nom li sonés menys que el primer.

–Gregory Temple? –va dir en veu baixa, regirant-se la memòria–. Christopher Mulholland...?

–Uns nois encantadors –va respondre una veu darrere seu, i quan es va tombar va veure que la dispesera entrava ràpidament a l'habitació amb una gran safata de plata amb tot els estris per prendre el te. L'aguantava força més endavant del seu cos, i més aviat amunt, com si fossin les regnes d'un cavall enjogassat.

–Em sonen vagament –va dir ell.

–Ah sí? Que interessant.

–Etic gairebé segur d'haver-los sentit abans en alguna banda, aquests noms. No és estrany? Potser ha sigut als diaris. No devien pas ser famosos per algun motiu, oi? Vull dir jugadors de criquet o de futbol, o alguna cosa per l'estil?

–Famosos –va dir ella, i va deixar la safata a la tauleta de davant del sofà–. Oh, no, no crec que fossin famosos. Però eren extraordinàriament guapos, tots dos, això t'ho puc ben jurar. Eren alts i joves i guapos, fill, exactament com tu.

En Billy va tornar a abaixar els ulls cap al llibre.

–Miri això –va dir, en veure la data–. L'última entrada és de fa més de dos anys.

—Ah, sí?

—Sí, i tant. I la d'en Christopher Mulholland encara és gairebé un any més antiga... Fa més de tres anys que va venir.

—Ai, caram —va dir la dona, fent que no amb el cap i deixant anar un sospir molt delicat—. No ho hauria dit mai. El temps se'ns escolta a tots entre les mans, oi que sí, senyor Wilkins?

—És Weaver —va dir en Billy—. W-e-a-v-e-r.

—Aix, és clar que sí! —va cridar ella, i es va asseure al sofà—. Que beneita que sóc. Li demano disculpes. Les coses m'entren per una orella i em surten per l'altra, sóc així, senyor Weaver.

—Sap què? —va dir en Billy—. Sap què és realment extraordinari en tot això? —No, fill meu, no ho sé.

—Doncs que aquests dos noms, Mulholland i Temple, no solament tinc la sensació de recordar-los tots dos separadament, per dir-ho d'alguna manera, sinó que per un mecanisme peculiar també tinc la sensació que els recordo l'un en relació amb l'altre. Com si fossin famosos per la mateixa cosa, si entén el que li vull dir; com... com els boxadors Dempsey i Tunney, per exemple, o Churchill i Roosevelt.

—Que divertit —va dir la dona—. Però ara vine, fill, i seu al meu costat aquí al sofà, que et donaré una bona tassa de te i una galeta de gingebre abans que te'n vagis a dormir.

—No cal que es prengui la molèstia, de debò —va dir en Billy—. No pretenia fer-li fer res. —Estava dret al costat del piano i mirava com la dona remenava les tasses i els platets. Es va fixar que tenia unes mans petites i blanques que es movien molt de pressa i les ungles pintades de vermell.

—Estic gairebé segur que va ser als diaris, que els vaig veure —va dir en Billy—. De seguida em vindrà al cap. N'estic segur.

No hi ha res de tan fascinant com aquestes coses que es queden just als límits de la pròpia memòria. Li feia molta ràbia deixar-ho córrer.

—Esperi's un moment —va dir—. Esperi's un moment. Mulholland... Christopher Mulholland... no es deia així aquell alumne d'Eton que feia un viatge a peu per l'oest del país, i llavors tot d'una...?

—Llet? —va dir la dona—. I sucre?

—Sí, sisplau. I llavors, tot d'un plegat...

—Un alumne d'Eton? —va dir—. No, fill, és impossible que sigui això, perquè *el meu* senyor Mulholland no era alumne d'Eton quan va venir amb mi, això segur. Estudiava a Cambridge. Ara seu al meu costat i escalfa't amb aquest foc tan preciós. —Va fer uns quants copets al tros de sofà buit que tenia al costat, i es va quedar somrient a en Billy, esperant que vingués.

En Billy va creuar la sala a poc a poc i va asseure's a la punta del sofà. La dona li va posar la tassa de te a la tauleta que tenia davant.

—Ja ho tenim —va dir—. És molt agradable i molt còmode, oi?

En Billy va començar a beure's el te a glopets. La dona va fer el mateix. Durant mig minut, si fa no fa, cap dels dos va parlar. Però en Billy sabia que la dona el mirava. Tenia el cos mig girat cap a ell, el mirava sobre la tassa de te. De tant en tant en Billy ensumava una mica aquella mena d'olor que semblava que sortís directament del cos de la dona. No era gens desagradable, li recordava... Bé, no estava gaire segur de què li recordava. Nous macerades? Cuir molt nou? O els passadissos d'un hospital?

—El senyor Mulholland tenia una fal·lera pel te —va dir ella al cap d'una estona—. Mai de la vida havia vist ningú que begués tant de te com el meu estimat senyor Mulholland, que era un tros de pa.

—No deu fer gaire que ha marxat, suposo —va dir en Billy. Encara mirava de resoldre l'enigma dels dos noms. Ara estava segur que els havia vist tots dos als diaris, als titulars.

—Marxat? —va dir la dona, arquejant les celles—. No se n'ha anat pas, fill meu. Encara és aquí. I el senyor Temple també. Són al tercer pis, tots dos junts.

En Billy va deixar la tassa de te a la taula amb un gest lent i es va quedar mirant fixament la dispesera. Ella li va somriure, i després va allargar una mà tota blanca i va tustar-li el genoll amb aire consolador.

—Quants anys tens, fill? —va preguntar.

—Disset.

—Disset! —va cridar la dispesera—. Oh, és l'edat perfecta. El senyor Mulholland també en tenia disset. Però em penso que ell era un xic més baixet, de fet n'estic segura, i no tenia les dents *tan* blanques com tu. Tens unes dents precioses, ho sabies?

—No les tinc tan bé com sembla —va dir en Billy—. Tinc molts empastaments a la part de darrere.

—És clar que el senyor Temple era una mica més alt —va dir la dona, ignorant el seu comentari—. I de fet tenia vint-i-vuit anys. Però si no m'ho hagués dit ell no ho hauria endevinat mai de la vida. Ni una sola taca en tot el cos.

—Una què? —va dir en Billy.

—I tenia la pell d'un nen acabat de néixer.

Hi va haver una pausa. En Billy va agafar la tassa i va fer un altre glop de te, i en acabat va tornar-la a deixar suaument al platet. Esperava que la dona digués alguna cosa més, però havia caigut en un altre dels seus silencis. Seia allà, amb els ulls fets a l'altra punta de l'habitació, i es mossegava el llavi inferior.

—El lloro —va acabar dient en Billy—. Sap una cosa? El primer cop que l'he vist per la finestra m'ha ben enganyat. Hauria jurat que estava viu.

—Ja no, per desgràcia.

—Està fet amb una habilitat impressionant —va dir en Billy—. No ho sembla gens,

que estigui mort. Qui ho va fer?

—Jo.

—Vostè?

—És clar —va dir la dona—. I el meu Basil, també l'ha conegut? —Amb un gest de cap li va indicar el gos salsitxa que tan còmodament s'arraulia davant del foc. En Billy se'l va mirar. I de cop i volta es va adonar que en tot moment havia estat tan silenciós i tan immòbil com el lloro. Va allargar una mà i va tocar-li suaument el llom. Era dur i estava fred, i quan li va moure els pèls cap al costat va veure la pell de sota, seca i d'un color entre grisós i negre, perfectament conservada.

—Mare meva —va dir—. Quina cosa tan fascinant. —Va donar l'esquena al gos i es va quedar mirant la doneta que seia al seu costat al sofà amb una admiració profunda.— Deu ser increïblement difícil, fer una cosa així.

—No gens —va dir la dona—. Jo mateixa disseco totes les meves mascotes quan es moren. Que voldràs una altra tassa de te?

—No, gràcies —va dir en Billy. El te tenia un gust suau d'ametlles amargues i no acabava de fer-li el pes.

—Has signat el registre, oi?

—Sí, i tant.

—Molt bé. Perquè després, si resulta que m'oblido de com et deies, sempre puc baixar a mirar-ho aquí. Encara ho faig gairebé cada dia amb el senyor Mulholland i el senyor... el senyor...

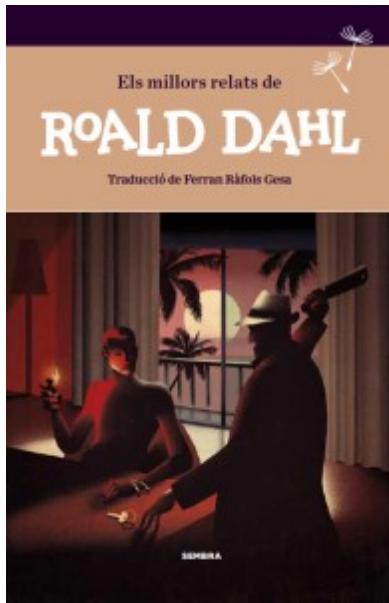
—Temple —va dir en Billy—. Gregory Temple. Perdoni la pregunta, però, no hi ha tingut cap altre hoste a la dispesa, els dos o tres últims anys?

Alçant la tassa molt amunt amb una mà, inclinant el cap lleugerament a l'esquerra, li va fer una mirada de cua d'ull, des de baix, i li va fer un altre petit somriure amable.

—No, fill meu —va dir—. Només vostè.

Traducció de Ferran Ràfols

Avançament editorial gentilesa de [Sembra Llibres](#)